Vlaams Parlement

vergadering **C6**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie

van 6 oktober 2020

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Wim Verheyden aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de eis van de minister om 3 miljard euro uit het Europees herstelfonds toe te kennen aan Vlaanderen
– 3477 (2019-2020) 3

VRAAG OM UITLEG van Wim Verheyden aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de eis van de minister om 3 miljard euro uit het Europees herstelfonds toe te kennen aan Vlaanderen
– 3477 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: Collega's, mag ik u attent maken op de beslissing van het Uitgebreid Bureau van 22 juni laatstleden, die ook per brief aan alle volksvertegenwoordigers is bezorgd, met betrekking tot de spreektijden van de vragen om uitleg als testcase tot aan de kerstvakantie 2020. Er is overeengekomen dat de eerste vraagsteller vijf minuten heeft, andere eventuele vraagstellers drie minuten en aansluitende tussenkomsten kunnen voor twee minuten. Er wordt met aandrang gevraagd die regels als dusdanig toe te passen.

De heer Verheyden heeft het woord.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Voorzitter, ik zal me zeker trachten te houden aan de tijdsduur die ons is toegekend.

Collega's, minister, recent vernamen we dat u eist dat de Belgische miljarden uit het Europees herstelfonds onder de deelstaten zouden worden verdeeld.

Europa wil onder andere met een herstelfonds van 750 miljard euro het economische herstel na corona op gang brengen. 300 miljard euro zou onmiddellijk worden uitgekeerd in de vorm van subsidies.

België ontvangt ongeveer 5,15 miljard euro. Die middelen zouden voor een groot deel worden gebruikt voor investeringen in het klimaat, want de Europese Commissie heeft haar doelstellingen op dat vlak zopas opnieuw aangescherpt. Bij de lopende onderhandelingen over een federale Vivaldiregering werd echter al rekening gehouden met die Europese middelen.

Minister, u bent van mening dat die miljarden niet op het federale niveau thuishoren en moeten worden verdeeld onder de deelstaten. Voor Vlaanderen zou dit neerkomen op ruim 3 miljard euro. Uw initiatief werd klaarblijkelijk niet overlegd met de Vlaamse coalitiepartners CD&V en Open Vld, die ook aan een federale Vivaldiregering hebben meegewerkt en er ondertussen ook in zetelen.

Minister, is uw standpunt een standpunt van de volledige Vlaamse Regering, ook van de Vlaamse coalitiepartners CD&V en Open Vld?

Welke initiatieven hebt u reeds genomen of zult u nog nemen om deze Europese middelen naar Vlaanderen te loodsen?

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Voorzitter, ik kan u verzekeren dat er meer moeilijke mensen in de commissie Algemeen Beleid zitten dan er in heel Hasselt rondlopen. U zult er nog plezier aan beleven, maar zo hebben wij het ook graag, voor alle duidelijkheid.

Mijnheer Verheyden, ik dank u voor uw vraag. Ze gaat over een thema dat zich de komende maanden zal moeten uitklaren.

De minister-president heeft in de Septemberverklaring aangekondigd dat Vlaanderen zal inzetten op economische relance na deze COVID-19 met een plan van 3,4 miljard euro. Straks gaan we dit tijdens de vergadering meer in detail bekijken. Dit plan moet zuurstof en veerkracht bieden aan de economie en de productiviteit

en competitiviteit van de Vlaamse economie verhogen. Het plan zet duidelijk in op de prioriteiten die worden beoogd in het kader van het Europees herstelfonds. Het gaat dan onder meer over investeringen in de groene transitie, de digitale transformatie en onderzoek & ontwikkeling. Er dient ook te worden opgemerkt dat de regio's en lokale overheden de investeringsmotor van dit land zijn, en de doelstellingen die men wil bereiken met het herstel, zijn in sterke mate gewestelijke bevoegdheden.

Het is dan ook logisch en de wens en het standpunt van de Vlaamse Regering om zo maximaal mogelijk in te zetten op de financiering van het relanceplan met middelen uit het Europees herstelfonds. Ik heb er in de persberichten trouwens naar verwezen dat het de logica der dingen is. Het zijn de deelstaten en de lokale besturen die onder die deelstaten vallen, die het gros van de investeringen voor zich nemen. Als u dat meer in detail wilt bekijken, zou ik u aanraden om in Google naar de website van de Nationale Bank te gaan. Die heeft een zeer goede zoekfunctie. Tik daar 'publieke investeringen' in en dan vindt u bij een van de resultaten een studie van 2017 die zeer duidelijk aangeeft dat ongeveer 90 procent van de investeringen door de deelstaten en de lokale besturen gebeurt en nog 10 procent door de federale overheid en de sociale zekerheid die afhangt van de federale overheid, maar die natuurlijk weinig investeringen doet.

Waar het uiteindelijk over gaat, is de vraag welke voorstellen wij zullen doen aan Europa. We moeten die 5,15 miljard euro van Europa nog krijgen en daarvoor dient er een geloofwaardig plan op tafel te worden gelegd dat de basis vormt voor de indiening van het 'nationaal plan voor herstel en veerkracht'.

De Vlaamse Regering heeft bij deze begrotingsonderhandelingen een akkoord bereikt over de contouren en invulling van het relanceplan Vlaamse Veerkracht, waarop we straks dieper zullen ingaan. Met dit plan als basis zal ik de administratie verder de instructie geven om gestalte te geven aan het opstellen van een Vlaamse insteek voor het nationale plan voor herstel en veerkracht, conform de richtlijnen zoals die zijn bekendgemaakt door de Europese Commissie. In haar toespraak heeft mevrouw von der Leyen een aantal voorwaarden en ankers aangegeven waaraan die plannen moeten worden gehangen. Op basis daarvan zal de discussie met de Europese Commissie en de discussie over het opstellen van een intra-Belgische verdeling worden aangevat. Het zal zich dus de komende maanden moeten uitklaren.

De voorzitter: De heer Verheyden heeft het woord.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Voor zover ik uit uw antwoord kan opmaken, zit de hele Vlaamse Regering op dezelfde golflengte, dus ook de coalitiepartners CD&V en Open Vld, die intussen ook in de federale Vivaldiregering zitten. Als ik dat zo hoor, ga ik ervan uit dat u ervan uitgaat dat de onderhandelingen misschien gemakkelijk zullen verlopen en dat Vlaanderen misschien toch wel die centen zal binnenhalen. Of vergis ik mij?

U zegt terecht dat 90 procent van de investeringen door Vlaanderen en lokale overheden gebeurt, 10 procent door de federale overheid. Uw eis is dus terecht, en het Vlaams Belang steunt u daarin. Ook in het federaal parlement zullen wij die eis steunen, maar zitten uw coalitiepartners in de Federale Regering ook op dezelfde golflengte? Zij hebben immers ook geld nodig; dat hebben we bij de onderhandelingen gemerkt. Er is geld te weinig, ook op het federale niveau.

Minister, zullen zij dus meegaan in uw redenering, die ik overigens volledig terecht vind, en die blijkbaar ook uw coalitiepartners in de Vlaamse Regering terecht vinden. De vraag is dus of uw coalitiepartners in de Federale Regering dat ook vinden. Gaan zij mee in dat verhaal? Hebt u daar duidelijkheid over? Zijn zij bereid

om de verdeling van de Europese middelen inderdaad te verdelen zoals u dat wenst?

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Het is een beetje vreemd dat het Vlaams Belang mij als Vlaams minister vraagt naar het standpunt van de Federale Regering. Ik stel voor dat uw collega's in het federale parlement die vraag stellen.

Voor alle duidelijkheid: het gaat voornamelijk over de inhoud van het plan en daarover zullen we in de eerste plaats met Europa het gesprek moeten aangaan. We hebben gezorgd dat we vanuit Vlaanderen ons huiswerk hebben gemaakt, of we zijn er althans mee bezig. De grote lijnen zijn bekend; we zullen het er straks over hebben. Zoals ik in mijn antwoord heb gezegd, zullen we dit omzetten naar een plan met investeringen die we zullen doen, dat we indienen bij de Europese Unie. Europa zal bekijken of het voldoet aan de voorwaarden – het waren er zeven, dacht ik – die mevrouw von der Leyen in haar speech heeft meegegeven.

Ons huiswerk is daarmee rond. We rekenen inderdaad op een grote ondersteuning vanuit Europa. Het is een algemeen principe dat wij als Vlaamse Regering sowieso opnemen, namelijk dat we maximaal inzetten op financiering van Europa waar dat mogelijk is.

Het belangrijkste is natuurlijk dat we verder werk maken van de uitvoering van het plan om onze relance gestalte te geven, en daar zijn we nu mee bezig.

De voorzitter: De heer Verheyden heeft het woord.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Minister, ik ben ervan overtuigd dat u het huiswerk goed zal hebben gemaakt. Wij kennen u goed genoeg: u bent heel adequaat. Ik ben ook overtuigd dat de Vlaamse Regering dit huiswerk perfect heeft gemaakt. Ik twijfel er niet aan dat die middelen zullen worden toegekend.

Ik vind het jammer dat er niemand van de coalitiepartners CD&V en Open Vld aanwezig is, want ik had graag hun standpunt hierover gehoord. Zij moeten in de Federale Regering zorgen voor de nodige ondersteuning zodat de middelen naar de gewesten kunnen komen.

U vindt alvast een bondgenoot in het Vlaams Belang. Ik zal zeker de collega's in het federale parlement inlichten en ik ben ervan overtuigd dat zij daar uw terechte eis zullen ondersteunen.

We leven dus op hoop, en op de steun van het Vlaams Belang kunt u alvast rekenen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.